

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 fr 20 kr. — Egyen száma 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapnak a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

A parlamenti helyzethez.

Két irányban teljesen tisztázva van a parlamenti helyzet. A kormány és az ellenzék szándékai egyszerre világosak lettek. A „Pester Correspondenz” e tárgyban a következőket jelenti:

Az obstrukcióval szemben a kormány és a szabadelvű párt most már, az obstrukció nyílt beismerése után, csak az erőlyes visszautasítás és a merev negáció álláspontjára helyezkedhetik. Mikor az ellentétek még nem voltak annyira élesek, mikor az obstrukció csak tervben, vagy kilátásban volt, a kormány pedig nem csinált hatalmi kérdést annak leküzdéséből, — talán lehetséges lett volna a megegyezés. De ma, midőn a kormány kijelentette, hogy a kisebbség terrorizmusával szemben sem engedményt tenni, sem engedékenységet gyakorolni nem hajlandó, — nemcsak a szabadelvű párt prestige-e, hanem a kormány állása is engageálva van még a legesekélyebb engedmény mellett is. Ezen felül a miniszterelnöknek sem a jelmeze, sem a lényege nem olyan, hogy egy heves küzdelemnek kitérjen az útjából s egy obstruáló ellenzéknek feltételeket biztosítson, főleg midőn nincs kizárva a veszedelem, hogy egy sikeresen obstruáló ellenzéknek kedve kerekednék veszedelmes üzelmei folytatásához.

A kormány és a szabadelvű párt helyzete felette kedvezőnek mondható annyi-

ban, minthogy alapszámban véve a dolgot, nem valami fontos nemzeti ügyről van szó, ami miatt az ellenzék obstrukciós hadjáratát folytatja, hanem a 16. §-ról, melyet még hozzá az ország közvéleményének túlnyomó többsége is helyesel s melynek még ellenzői sem tartják annak rendelkezéseit oly fontosoknak, hogy érdemesnek találnák miatta minden alkotmányos parlamentáris működés megakadályozását.

Ezen felül a kormány határozottan engageálta magát és pártját a paragrafus mellett és az engedékenységgel egyszerűen a feje tetejére állítaná az egész parlamentárizmust. A mit tehát a kormány erőlyben az ellenzék levelezésére fordít, azt a parlamentárizmus, megmentése, a szabadelvű párt prestige-ének megőrzése és a saját állásának megerősítése és biztosítása végett teszi.

Másrészt a czukorkiviteli prémiumnál üzött obstrukció által világos lett, hogy az ellenzéknek semmiesetre sem a 16. § fekszik a szívében, hanem egyes-egyedül maga az obstrukció. Nem elvek, hanem személyek ellen harcol s első sorban br. Bánffy Dezső miniszterelnök személye ellen. Ámde báró Bánffy nemcsak a korona megtisztelő, teljes bizalmát élvező, mely csak az imént is megnyilatkozott vele szemben, hanem letéteményese ő a kormánypárt korlátlan bizalmának is, míg künn az országban mint providenciális államférfi kedvelt és népszerű lett.

E körülményekkel szemben végre bukni kell az obstrukciónak s önmagában összeomlani. Amire az ellenzék számít, nem fog megtörténni. Csak az fog elkövetkezni, amit legkevésbé sejt: végkép el fogja veszíteni létjogosultságát.

Politikai hírek.

A politikai helyzet.

Bécs, jul. 9. A Fremdenblatt tudósítója beszélgetést folytatott a magyarországi politikai helyzetről egy vezető magyar államférfiával.

Meglehet (mondotta az államférfi), hogy augusztusig nem készülünk el a czukoradó-javaslatlalt. De a szabadelvű párt ezt az eshetőséget sem erőszakkal, sem előzékenységgel nem akarja elhárítani. Az éjjeli ülésekről szóló híreket az ellenzékiek terjesztik, hogy mű-felhaborodást keltsenek.

Az ország be fogja látni, hogy az obstrukciót, az ellenzéki féktelenségeket nem lehet eltűnni.

A legrosszabb helyzetek állanak elő, ha a kormány a miatt adná be lemondását, hogy az obstrukció megakadályozza az ügyek rendes menetét. Ha az új kormány elejtené a 16. szakaszt, a győztes obstrukciónak köszönvön lételet, — mihelyt nem járna elegendőképp az ellenzék kedvében, rögtön új obstrukcióval állana szemben.

Állandó kormány akkor már csak úgy volna lehetséges, ha a kisebbség jóindulatát esetenként többre becsülné saját többségénél.

A Bánffy-kabinet lemondása az obstrukciónak, mint törvényes faktornak való elismerését jelentené és egyértelmű volna a parlamentárizmus teljes felfordulásával.

azért bántja őnt az én kiméletlenségem, mert — no mondja ki Ida! mondja ki! . . .

— Mert szeretem! hebegte a leány.

Diadalittas fényben ragyogtak a férfi szemei.

— S miért nem mondtad meg — újra tegez-te — ezt nekem már régen, azelőtt?

A leány nem felelt, de szíve ujjongott. Nagyon szerette a mellette álló embert, — imádkozta nagy művészetét, hisz a művészet iránt lelke annyira fogékony volt, művészete hatalmába keríté lelkét, rajangott a férfiuért és a rajongás — hisz fiatal leány volt — könnyen szerelemmé változott.

— Miért nem mondtad meg nekem? — ismételte a férfi.

— Én istenem, nem mertem hinn, hogy ön viszonzozza, s féltem. . . .

— Mitől?

— Féltem, hogy vonzalmamat kihasználja arra, hogy még hevesebb támadásokat intézzon ellenem s elesábitson, mint a többieket.

A művész nem felelt. Hallgatagon járta körül a színházat, míg a leány lesütött szemekkel lépkedett mellette.

Tehát szereti őt a leány. Milyen szép, szebb, mint felesége tizenhét évvel előbb, pedig az híres volt szépségéről, fiatal és erőlyes.

— Hány éves vagy, Ida?

— Tizenkilenc.

Tizenkilenc éves és 6 negyvenegy. Nem ritka szerencse ily üde bimbót nyerni meg maga számára, ki mellett újra huszonnégy évesnek fogja érezni ma-

TÁRGA.

Színész házasság.

— Irta: Szilágyi Gyula.

Nem csoda, ha Kolozsi Mihály a kardalosnők közül választ új feleséget. A kardalosnők különben mindennapi mulatótársai voltak, jól ismerték, válogatta őket, mint rubáit. És ez a mulatság nagyon kimerítette; e szabad két esztendő jobban megviselte, mint az a tizenöt. S érezte is ezt Kolozsi Mihály.

A leányok közt volt egy, a legszebb, a legesábitóbb és a legerényesebb, azaz egyetlen erőlyes volt, de egészen az, akit a szükség és tehetsége, mely ambícióval párosult, vitt e pályára. Két évig tartó legényélete alatt a leányt vette leghevesebb ostrom alá, de teljes kudarcot szenvedett. Minden eszköz, megkísérlés, mód rosznak, eredménytelennek bizonyult. S Kolozsi urat e kudarc végtelenül bosszantotta. Egyedül ez a kis leány nem hallgat ő reá.

Egy előadás előtt megvárta az utcán és oda lépett hozzá:

— Mondd fiam, miért nem szeretsz engem?

A leány hosszú, sűrű szempilláira könyök ülték, szemrehányással vegyes fájdalommal tekintett a művészre.

— Mi bajod? Mi bánt?

Ekkor már könyzápor áztatta a leányzó arcát.

— Az bánt, hogy úgy bánik velem.

— Hát megsértettelek?

— Még kérdezi? Első percztől fogva, mikor ide kerültem, tegezett, mintha tudja isten milyen nyomorult teremtese lennék e világnak. — Hát azt hiszi, hogy az önök színházában erőlyes, becsületes, tisztességes nő nem lehet, nem lehet egy, ki különb társnőnél? Én tisztességes anya gyermeke vagyok és tisztességes akarok maradni anyámhoz és önmagamhoz. Jegyezze meg ezt uram!

— Bocsásson meg, felelte Mihály és szánni kezdte hirtelenségét. Ajtóstól rohant a házba. Nem így kellett volna viselkednie a leánynyal, ki még bárdolatlan, kinek fiatal szíve még nem lángol, vére nem bizserog, még csak homályosan sejt a szerelem érzékiségét, melytől övni és körülsáncolni akarja magát. De azután Kolozsi Mihálynak eszébe jutott valami és hirtelen igyszólt:

— Mondja csak, mért nem bántja őnt az, hogy ha az uracsok, kik állandóan folyószoinkan ácsorognak és okvetetlenkednek, vagy társaim tesznek és kockáztatnak meg bizonyos megjegyzéseket? Erre feleljen! Azokat fel sem veszi, elfordul tőlük, mintha megjegyzéseiket nem is hallaná, nem is felel és legyenek szavaik bármily cizfrák és kemények, nem facsarnak ki szeméből könyveket. Feleljen erre, Ida!

A leány szemei újra megnedvesedtek.

— Ne kérdezze, Mihály.

— Tudni akarom! S megragadta a leány karját. Tudni akarom! Ugy-e, azért nem bántotta a mások kiméletlensége, mert azokkal nem törődik és

Lukács László.

Az a magvas beszéd, melylyel Lukács László pénzügyminiszter a cukoradóról szóló törvényjavaslatot a képviselőházban bekísérte, két irányban teljes világosságot teremtett: a törvényjavaslat közgazdasági fontosságát és cukorprémiumok elengedhetetlenségét a cukoripar európai versenye, a kiviteli viszonyok és a magyar mezőgazdaság helyzete eléggé illusztrálják. Az ügynek ezt az oldalát is tárgyalta előkelő rövidséggel a pénzügyminiszter, miután feltehetőleg hitte, hogy a magyar országgyűlés ellenzéke méltányolni tudja a törvényjavaslat fontosságát és sem cukoriparnak, sem a vele szoros összeköttetésben álló gazdaságnak kárt okozni nem akar. Az eredeti törvény alkotásakor — igaz, — mások voltak a termelési viszonyok, mint ma, mikor a buzaárak elfogadható magasságot értek el. De mikor a magyar buzáért az egész kontinensen nem lehetett 6 frt —, 6 frt 50 kr-nál magasabb árt kapni és a mezőgazdák panaszának az alacsony buzaárak és veszélyeztetett létük felett se vége, se hossza nem volt, akkor örömmel üdvözlötték a cukorprémiumokat, mint böles kormányrendszabályt, mert alkalmat adott a mezőgazdáknak, hogy a cukorrépatermelés terén pótolják az alacsony gabonaárakat. Bizonynyal szerencse lenne, ha a magas gabonaárak állandóak lennének és visszaeséstől nem kellene tartani. De nem szabad felednünk — írja a „Pester-Correspondenz“ — hogy a folyó évben a magasabb gabonaárak a mennyiség esökkenéstől függnek és hogy a mezőgazdasági viszonyok lényegesen kedvezőbb alakulását így a magasabb áraktól várni nem lehet. A kormánynak tehát kötelessége jövőre is gondoskodni a répatermelés forszírozásáról, az ellenzéknek viszont az lenne a kötelessége, hogy a törvényjavaslatot az ország érdekében kifogás nélkül megszavazza.

Az ellenzék azonban más nézetet van s okokat keres obstrukciós tevékenysége számára. A javaslat lényegét nem támadhatja meg, mert az egész magyar mezőgazdaságot az ellenséges táborban találva magával szemben, tehát az ausztriai viszonyok alakulásában keres ürügyeket és okokat, melyekkel az ellenzéki magatartást indokolni lehetne. És az ügynek ezt az oldalát nagy lendülettel és éles logikával világítottam meg a miniszter. Ama kérdésbe, vajon alkotmányos-e az, ha Ausztriában kormányrendelettel engedélyezik a cukorprémiumokat és osztrák alkotmány 14. szakaszár történik hivatkozás, a pénzügyminiszter sem bocsátkozik, de az

elintézésnek ezt a módját a legkönnyebben meg lehet védelmezni azzal, hogy az osztrák kormány kizárólag az osztrák parlamentnek felelős és így a kormányrendelet kizárólag a fórum illetékessége alá tartozik. Ismert dolog, hogy az osztrák alkotmány szerint ennek a rendeletnek a reichsrath által összeülése után négy hét alatt approbáltatnia kell, mindazonáltal készen nyilatkozott a pénzügyminiszter a részletes vita során módosítást ajánlani, mely szerint a törvény Magyarországon azonnal elveszti érvényét, ha az osztrák törvény vagy kormányrendelet bármely okból elvesztené érvényét 1898. július 31. előtt.

Ily eshetőséget, ha formailag lehetséges is, kizártnak kell tekinteni, mert az osztrák pártoktól hazafiatalan cselekedetet várni feljogosítva nem vagyunk és mert a cukorprémium megszűnése az osztrák iparon a legnagyobb sebeket ütné.

Az ellenzék a szellemes és meggyőző fejtegetéseket, mint valami kinyilatkoztatást hallgatta, mely rendkívüli benyomást tett soraiban. A többség lelkesült tetszéssel jutalmazta az államférfiui beszédet és a közvélemény meggyőződhetett, hogy finánciális és közgazdasági ügyeink soha hivatottabb és komolyabb kezekben nem voltak, mint most.

A katolikus autonómiához.

Oly körökben, melyek élénken érdeklődnek a katolikus kongresszus és autonómia iránt és képesek s hivatva vannak helyes ítéletet mondani, melyek tehát illetékesek véleményt alkotni és nyilvánítani, határozottan állítják, hogy a katolikus autonómia alkotása végett egybehívott kongresszusnak semmi eredménye sem lesz. Nem lehet autonómiát létesíteni, ha az annak létesítésére hivatott tényezők úgy állnak egymással szemben, hogy egyik nem enged a másiknak és a bevonandó negyedik tényezőnek, a laikus közönségnek, semmiféle koncessziót sem hajlandók tenni. Ez a statisztaszerep nem tetszetik a katolikusoknak, pedig úgy látszik, csak ezt a szerepet szánták a laikus közönségnek, melynek programja három főpontban kulminál:

- 1) a katolikus alapok és alapítványok átadása a katolikus autonómiának;
- 2) az elemi- és középiskolák vezetése az állam ellenőrzése mellett;
- 3) befolyás minden egyházi áldás és javadalom adományozására.

E három főponttal a következő tények és nyilatkozatok állnak szemben:

Nem erre gondolt Kólozsi Mihály és nem ezt mondotta. Gondolata ez volt: Fiatal üde leány és én már nem vagyok az. Az ő üde fiatalsága hevíteni fog. Ajkait még nem érintette férfi ajaka és ajkam az ilyen érintetlen ajak csókjára vágy. És beviteni fog, a leány még nem szeretett és én vagyok első szerelme, a leány csupa hév, tűz, mely ártatlan fiatalságával jár, ez is hevíteni fog és én újra élvezni fogok úgy, mint élveztem sok évvel ezelőtt. S ha a leány be fogja látni, hogy mennyire esélődött bennem, hát akkor is van számára segély, benyújtja a válókeresetet és megszabadítjuk magunkat egymástól. Ezt gondolta magában és így szólt a leányhoz:

— Akarsz a nőm lenni?

S a szegény leány boldogan, megkapatva az első szerelme édes érzetétől, mintha nem hípné el, mintha rosszul hallotta volna, ismétlé:

— Hogy akarok-e a neje lenni, akarok-e a hites felesége lenni?

— Igen, igen, azt kérdeztem

A leány nem felelt, csak a könyvek, mik szempillájára ültek, ez örömkönyvek árulták el végtelen boldogságát.

— Édes jegyesem, suttogta a férfi. . .

Szegény leány, most a boldogság varázsol arczodra könyveket, de szemeid fényét nemsokára a bánat könyvei fogják elhomályosítani és arczodra a végtelen bánat és a végtelen esalódás ül, az a bánat és az a csalódás, mi csak egyszer érhet titeket balga, szeretni tudó leányokat.

De megörömeled a bűnört, mit elkövéttél, hogy egy színésznek adtad szívedet. Színésznek, ki bár az életet mutatja a színpadon, de a ki átjárt szíve és áthazudja az életet.

1. Ő felsége, mint a magyar katolika egyház legfőbb kegyura semmiesetre sem utalhatja át legmagasabb kegyuri jogának legfontosabb alkatrészét, a katolikus alapok és alapítványok kezelését és igazgatását, a katolikus autonómia illetékessége alá.

2. A kormány nem egyezhetik bele, hogy a felekezeti elemi és középiskolák vezetése az autonómiára bízassék, miután az iskolaügyek vezetésének jogát magának akarja fentartani.

3. A püspöki kar nem engedhet a laikusoknak befolyást az előkelő egyházi állások és javadalmak kandidálására és betöltésére, mert abban előjogainak megrövidítését és a katolikus egyház hierarchiájának veszélyeztetését látja.

A püspöki kar a legnagyobb nyugalommal kell hogy tartsa és tarthatja a korona kegyuri jogait az egyedüli direktívának és soha sem nyugodni belé, hogy a jogok egy fluktuáló és változó, mert választott autonómiára bízassanak, ha még oly kis mértékben is.

Mint a „Pester Correspondenz“ jelenti, ez okokból hiszik hogy tagadásba vehetik a katolikus kongresszusnak minden eredményét, ha a laikusok lényegesen nem redukálják programköveteléseiket és nem mérséklék oly módon a követelő hangot, hogy az ne legyen akadály a békés, minden érdekelt részt kielégítő megoldásnak, megegyezésnek.

A cukorprémium.

Javában foly a képviselőházban a cukoradóról szóló javaslat tárgyalása. A kormány a cukoriparunk emelése céljából már évek előtt törvényesen megállapított kiviteli prémiumok további egy évre való megszavazását kéri az országgyűléstől. Ez az ideiglenesen intézkedés az okból lett szükséges, mert az ismert osztrák parlamenti viszonyok folytán a kótoldalú közgazdasági szerződés idejekorán való megkötésére gondolni sem lehet és mert a prémiumokat annak idején 1897. július végéig állapították meg. A cukorprémiumok megállapítása is mindenestre oly ügy, melyet a két állam kormányai közt megállapítani és közösen végrehajtani kell, míg azonban Ausztriában ezek a prémiumok kormányrendelettel is engedélyezhetők, Magyarországon ez ezen az uton nem lehetséges. Magyarországon törvényt kell alkotni, mely fölhatalmazza a kormányt a cukorprémiumok fizetésére. Ausztriában obstrukció ellenzék, de a kormánynak módjában van, hogy kormányrendelettel segítsen magán. Magyarországon az azóta már híressé lett 16. §. ellen obstrukció ellenzék és céljainak előrése végett egyetlen egy eszközt sem hagy megpróbálatlanul és még a cukoradóról szóló javaslat ellen is kimondja az obstrukciót.

Az európai cukorprodukeció igen nagy s ennek bereza az amerikai produkeció ellen irányul. A kubai nyugtalanságok és az odaváló cukorültetvények elpusztítása utolsó időben lényegesen támogatják az európai cukortermelést tengerentúli viszonylataiban, de erre a támogatásra nem lehet állandóan számítani. Ezzel szemben Németország, Franciaország, Belgium igen tekintélyes kiviteli prémiumokat fizet cukoriparának, hogy azt minden versenyrel szemben teljesítőképessé tegye. Ausztria és Magyarország is kénytelen volt az idők ilyen járásának engedni és cukoriparát legalább is hasonló módon teljesítő- és versenyképessé tenni, mint ez a német birodalom részéről történt. Mert a cukorprémium tulajdonképpen mezőgazdasági prémiumot jelent és közvetve a mezőgazdák javára válik. Mennél több cukrot lehet termelni, annál több cukorprémát kell iltetni. És ha a cukoripar kénytelen üzemet redukálni, ezzel a mezőgazdasági iparok szenvednek kárt. A cukorprémium képessé teszi a gyárost, hogy jobb árakat fizessen a cukorprémáért és aki a cukorprémiumot akarja meggátolni, me-renyletet követel a magyar mezőgazdaság ellen és az ellenzék még ennek a törvénynek a létrejöttét is minden lehetséges eszközzel megakadályozza, pedig tudnia kell, hogy az a támadás, melyet obstrukciójával ez alkalomból intéz a kormány ellen, tulajdonképpen a magyar mezőgazdaságot éri. A vá-gás, melyet az ellenzék a cukoripar ellen vél mér-ni, mélyen behatol a magyar mezőgazdaság testébe, válsággal és tönkremenéssel fenyegeti azt.

De mi lehet az oka annak, hogy az ellenzék oly igen a prémiumok ellen fordult? Érett megfontolás

gát. Hát most nem érzi magát fiatalnak? Hej, ez a két év, hiába, hasztalan tagadja, nagyon megviselte. E leány ifjúsága fogja megifjítani őt is, igen ő fogja leszakasztani ezt a bimbót, ő fogja magába szívni érintetlen szirmairól az édes mézet, igen a leány szereti őt, s nem nézi éveit, szereti a körülönség daczára is, mely közöttük van. S ha a leány nem vonakodik tőle, csak nem vonakodhatik ő, csak nem árulja el önmagát, mondva: Leány, te fiatalabb vagy huszonkét évvel mint én, ki apád lehetnék. Nem nekem való vagy. De én nem is tudok már tartósan szeretni s kiélt férfi vagyok, ki szereti a változatosságot, kinek vére hevül még, de csak ha az újdonság ingere hat rá, ne kösd magad hozzám, nem igazi szerelm az, mit te iránym-ban érzesz, hanem önhitegetés. Hamar a valóra ébredsz, leány, a vonzalom kihál szívedből az első lángok fellebbanásánál, az első szerelmi csókok élvezeténél, együttlétünk első napjainál. Igen, mert a te szíved első lángjai az én szívem utolsó lángjai-val fognak egyesülni; még férfi vagyok, ki kevés erejében van, de nem hozzád való, még tudok szeretni, de nem tudlak másért szeretni, mint nyújtott gyönyöreidért, nem a hitvest tekintem őm benned, hanem nemedet, csak ez volna az, mit be-ved szeretnék, szépségedet, mely az enyém, véred lobbanékonyosságát, mely az én petyhüdt vére-met is ingerli, ifjúságodat, melylyel én már nem dicsekedhetem. De nemes tulajdonságaidat, irántam érzett hű, tiszta szeretetedet, szerelmedet, melyhez az érzékiségnek semmi közbe, hű hitvesi ragaszkodásodat, szolgandó áldozatkészségedet, önfeláldozásodat nem tudnám szeretni, becsülni, mintha nem volna előttem értéke, nem volna reám hatása, nem is venném észre talán. S te akkor nagyon boldogtalan és nagyon szerencsétlen lennél!

és józan megfontolás után oka nincs, de keresett és talált ürügyet, mely abból áll, hogy az osztrák állapotok törvényességét tagadják, vagy a magyar alkotmány értelmében csak egy szigorúan alkotmányosan kormányzott Ausztriával akarnak közös ügyeket elintézni.

Igaz, hogy Ausztriában a parlament nem tart üléseket s ott a cukorprémiumról szóló törvényt kormányrendelettel is életbe lehet léptetni. De erről gondoskodva van az alkotmányban, ott ez törvényes. Az osztrák kormányának alkotmányos hatalma van, a cukorprémiumról szóló törvényt rendeleti uton végrehajtani, csak hogy köteles ezt a körülményt a parlamentnek annak összejövetele után azonnal bejelenteni és kieszaközölni, hogy a rendelet törvényerőre emeltessék. Ha ez meg nem történik, a rendelet és annak érvénye magától megszűnik. De ha az osztrák rendelet alkotmányos, honnan tudja a magyar ellenzék, — hogy az osztrák kormány nem terjeszti azt a parlament elé, vagy, hogy az kellő időben nem válik törvényre. A jövőbe senki sem lát és éppen a magyar ellenzék nagy bünt követ el az alkotmányosságon, midőn mit sem mondó ürügy alatt folyton annak aláírásán és az alkotmányos állapotok veszélyeztetésén dolgozik.

Aratás előtt.

Még csak néhány hét, s nálunk is megindul az aratás. A magyarországi részekben már jóvalan foly s némely helyen be is végződött. Nincs is ma nagyobb gondja az országnak annál, hogy milyen lesz az aratás eredménye.

Az abnormalis időjárás, sajnos, nem csak károkat okozott, hanem egyszersmind megrontotta a tisztánlátást is a termés-beeslésben. Daczára annak, hogy rendelkezésünkre van a földművelésügyi miniszteriumnak junius elseji statisztikája, még sem tudunk csak némileg is megbízható áttekintést alkotni a termés állásáról, mert az időközben eltelt néhány nap a maga viharjaival, esőzéseivel árvízvel és egyéb természeti rendetlenségeivel óriási károkat okozott a termésben úgy mennyiségileg, mint minőségileg. Ekként lehetetlenül a becslés sz ország ma nem tudja, hogy mit várhat attól az aktuától, mely az egész évre irányadó lesz gazdasági életünkre.

Amit minden bizonytalanság daczára határozottan konstatálni lehet, az ebben a kijelentésben nyerhet kifejezést: az idei termés kisebb lesz a tavalyinál. Már a junius elseji statisztika is erre a konklúzióra jutott s azok után, a mik időközben történtek, el kell készülnie lennünk arra, hogy termésünk esőkenése a tavalyival szemben legalább is 10 % lesz. Tavaly 38 millió métermáza volt a bujai mennyisége; az idénkörülbelül 35 millió lesz s ez a mennyiség körülbelül megfelel a kielégítő középérték fogalmának. Igen természetes azon ban, hogy az a 10 százaléki hiány, melyet ezidei termésünkben a múlt évvel szemben konstatálunk, csak az országos átlagot képezi. Némely vidékeken a rozsda, üszög avagy a víz 50—60 százaléki hátrányt is szerzett a gazdának, azonban másoldalon ellensúlyozást nyer ez a ret-

tentő számarány s így képződik az országos átlag. Igen nagy fontossága a termés mennyisége mellett a minőség eredménye, mert ennek sikere révén egy kisebb termés is kárpótlást nyújthat a gazdának s az egész országnak. Ebben a tekintetben a magyar gazdaközönség éppen junius hónapba helyezte reményességét, a bekövetkezendő meleg időjárásról várva a szem-fejlődés fellendítését. Ez a reményesség — tapasztaljuk — nem vált be s meleg időjárás helyett állandó esőzés s jelentékenyen alászállott temperatura az, ami bekövetkezett. Ily körülmények között egészen kétségtelen, hogy a minőség jószágába vetett bizalmunk csalódást fog hozni s ekként a csekélyebb termés még rosszabb is lesz a tavalyinál.

Harmadik tényezője a termés eredmény megitélésének az ár, melyet terményeinkért kapni fognak. A múlt év tudvalevőleg jól sikerült ebben a tekintetben, sőt a gabonáink hanyatlóirányzatának megállításában korszakos jelentőségűvé lett. Az idén — ez a mi véleményünk — ebben a tekintetben csakis előrehaladásról lehet szó, mert a terméseredmény világosra kedvezőtlen. — Amerikában úgy a bevetett terület, mint a gabonane-műek állása kedvezőtlen, számokkal szerepel; Oroszországból semmi hír sem hallatszik, ellenben Romániában már teljesen tisztában vannak azzal, hogy az eredmény igen rossz lesz. Mindehhez hozzájárul a mi terméseredményünk is annak a czél-nak az elérésére, hogy a gabonáink emelkedjenek. S ez az emelkedés biztosan várható is. A mai állapotot véve, máris jelentékeny előrehaladás konstatálható az árfejlődésben, mert míg a buza ára tavaly ilyenkor 6.60 frt volt Budapesten, ma az ár 7.75 forint s az árirányzat továbbra is emelkedő.

Ez az emelkedés egyelőre ugyan csak a buzá-nál és az árpánál konstatálható, mert a rozs ára 6.30 frtról egy év óta 9.06 frtra, a zab ára pedig 6.10 frtról 5.24 frtra sülyedt, mégis a kilátások általánosan kedvező fejlődésre engednek számítani, olyannyira hogy az áralakulás esetleg teljes kárpótlást nyújthat minden egyéb veszteségtől, melyet a termésnél szenvedünk.

Színház.

Folyó hó 6-án kedden „A köszívű ember fia” (Keresd a szíved) Jókai Mór 4 felvonásos színművét adták szép számu elit közönség előtt.

Az előadás sikerét emelte Károlyi Böske, Hidvégi, Deési, Hetényi, Érczkövi mindig sikerült és találó alakítása, jól megállták a helyeiket Borsitzky és Lányi Szidi is. A szerepek helyes kiosztása és ügyes rendezésért Hidvégi Ernőnek őszintén gratulálunk.

Szardán „Toto és Tata” 3 felvonásos vig operette került színre. Nem voltak sokan a nézőtérben, maga az előadás sem a legjobban sikerült.

Csütörtökön Lányi Szidi és Érczkövi Károly jutalmául „Szép Galathea” és „A pajkos diákok”-at adták.

Ha nem is nagy, de díszes közönség hallgatta végig az előadást. Sz. Kövessi Róza renek Galathea volt — jó alak, ki helyesen alakít. Emelték a „Szép

Galathea” vig dalmű előadásának értékét a mindig jó kedvre vidító Hetényi humoros modorával, Érczkövi Károly sima, behízelgő játékaival.

A pajkos diákok vig operette sem volt rossz. Szepesi kitűnően csinálta az uzsorást (Antal meseterlegény), Érczkövi mindig jól alakít. Hetényi, (mint eszmatisztító) is bevált. A diákok közt E. Lányi Szidi nagyon ügyes a többi is megállta helyét — csak előre...

E szintársulat beigazolta, hogy jó hírneve nem volt koholt hír — itt az idő, ugyanis ritkán van alkalmunk jobb szintársulatok előadásában gyönyörködni, rövid itt tartózkodásuk alatt ragadjuk meg az alkalmat pártoljuk a színészetet, mert valóban kellemes estéket, tanulságos és jó időtöltést nyújtanak. (Több színművet kérünk.)

Ujdonságok.

— Ezer frtos alapítvány. Potsa József, v. b. t. t. főispán ur Ó Nagyméltósága a tanítótestület tiszteletbeli tagja, a háromszékvármegyei fiúarvabáz közelebből történt létesítése alkalmából ama nagybecsű kijelentést tette, hogy „Egy Háromszékvármegyében született és működött tanító vagy tanítónő árva részére” ezer frtos alapítványt tesz és azt évi 120 frtos részletekben lefizeti. Az alapítvány jelenlegi befizetett összege már: 947 frt és így már rövid idő múlva az alapítvány teljesen le lesz fizetve. Ime, 20 éves főispánsága alatt tanúsított több irányu humanizmusának egyik ragyogó, egyik fénylő pontja! A tanítóság hálája kíséri a dícséretre nem szoruló, de a tanügy iránti áldozatkészséget és szeretetet tanúsító szép tettet.

— Időjárásunk. Beköszöntött végre az igazi nyár az napsugaras reggeleivel, enyhe estéivel s nappali forróságával s néhány napi derült idő után még nyoma is alig látszott ama óriási esőknek, mik a tavaszon és nyáron elején lehullottak s mik még sem tettek annyi kárt, mint sokan hitték. A gazdaközönség reményteljesen néz az aratás elébe, mely 2 hét múlva megkezdődik.

— Medve. Mint minden évben, úgy ebben is kivette amedve a magajussá papolczi téhénosordából. Folyó hó 7-én Papolcz községtől pár puska lövésnyire a befüggő erdőben fényes nappal 3 darab nagy tehenet tett kárba a medve. Egyik Lőcsei Zsigmondé, másik a Mikola Mózesé s a harmadik a Nagy Barabásé volt. E két utóbbinak annál sajnosabb, mivel mindkettő szegény ember. Buczuj Pável fővadász minden éjjel a hulla mellett lesi a gonosz maczkót, de még nem sikerült kézre keríteni.

Nyilktér.)*

Henneberg selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, sima, csikos, kockázott, mintázott damaszott s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázattal) s. a. t. megrendelt árukat, postabér és vámmentesen házhoz szállítva valamint mintákat postafordultával küldenek Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyárai Zúrichben. Svájcba czímezett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

* E rovat alatt közléteért felelősséget nem vállal a szerk.

H I R D E T É S E K.

Árverési hirdetmény.

A Kovásznai fürdő részvénytársaság tulajdonát képező Apor telken parcellázott villahelyeket különböző nagyságban árverezés útján örökáron elad. Kiküldési ár 250—400 frtig. Árverezők 10 százalékos bántépénzt tartoznak letenni és a vételár háromnegyed részét az árverés befejeztével készpénzben azonnal kifizetni, a hátralévő összeg 2 hét múlva fizetendő, amikor a szerződés is megkötöttetik. Árverés Kovásznán az Apor telken f. hó 18-án d. u. 2 órakor fog megtartatni.

Kovásznán, 1897. július 6.

A Kovásznai fürdő r. t.
Dr. Zentai Dávid,
vezérigazgató.

Fa eladás.

Körülbelül 150 méteröl száraz bükkhasábfá, könnyen hozzáférhető helyen a büdösi erdőrészen eladó. Bővebb felvilágosítást ad a gróf Mikos Benedek örökösei üveggyára Bük-szádon.

108 2—3

H I R D E T É S E K

lapunk kiadóhivatalában felvétetnek.

MELOCCO PÉTER

BUDAPEST,

VI. KER., DÉVAL-UTCZA 21.

Márványmosáskap-, cementárugyár és beton-építési vállalat.

Elvállal vácsoi csatornázásokat, szilip- és vízellátásokat, cementbetonbuckholásokat, gépalapozásokat stb.

A brassói portland cement-gyár

ajánlja legkitűnőbb

* PORTLAND CEMENTJÉT *

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kézdi-Vásárhelyt kapható: K. Csizsár József úrnál, S.-Szent-Györgyön: Ferencz Lajos és Csizsár Gyula úraknál.

22 22-48

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legsolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőnytartók, tükrök, toleitet-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok, és sodronyágbetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 23 rugós matráczezal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

(89 9—100)

Kiadó kovácsműhely.

Kézdivásárhelyt a Lapos mészárszék háta mögött egy kovács műhely, mely el van látva 5 drb. üllő, 4 drb. sutu, 35 drb. fogó 85 drb nyeles szerszám, 32 drb fényes talpu szerszám, 13 drb szegfejző, 12 drb srófvágó, furó- és tengelyvágó-gépekkel és két fúvóval, azonkívül minden kisebb és nagyobb szerszámokkal mostantól kezdve akár bérbe kiadó, akár illő árban végleg eladó. 117 2-3 értekezni lehet Matis Jánosnál ugyanott.

Ujonnan felfedezett savanyú viz forrás!

KÁSZON-ALTIZI

FEHÉRKŐI-FORRÁS

(Szent-István forrás)

mely kirsztálytisztasága mellett egyike a legszénsavdu-sabb savanyúvizeknek s alkatrészeinél fogva az egészségre is kitűnő hatásának, s mint élvezeti szer a legfelségesebbnek bizonyult.

Dr. Lengyel Béla egyetemi ny. r. tanár vegyelemzése szerint a forrás főalkatrészei: szénsavas natrium, szénsavas mész és szénsavas magnesium. Kisebb mennyiségben konyhasó és borsavas natrium: Szénsav tartalma igen nagy. Ez okból a Fehérkői-forrás vizét szénsavban gazdag égvényes-földes savanyúviznek kell tekinteni és mint ilyent a hasonló jellemű ásványos vizek jele-sebbjei közé sorozni.

Ezen adatok alapján felhívom a borviz fogyasztó közönség figyelmét ezen valóban

páratlan borvizre,

a mely a kontinensen a legkellemesebb, legtisztább, hatásában páratlan s így ennél jobb nem is képzelhető.

Továbbá mind kitűnő íze, mind hatása által minden-nemű gyomor- és vesébajoknál rendkívül hatásának bizonyult s így mint

megbecsülhetlen gyógyviz

is igen ajánlható, s mindezen tulajdonságainál fogva is az árak, a verseny miatt, rendkívül jutányosan szabattak ki.

Egy üveg viz csak 4 kr.

Kapható minden fűszerüzletben.

Forráskezelősség és szétküldési főraktár: K.-Vásárhelyt

Dávid Gyulánál.

A vizek legjelesebbje!

Borral legkellemesebb izü!

Egészségre a leghatásosabb!

M. kir. államvasutak.

Érvényes 1896. máj. 1-től.

MENETREND.

BRASSÓ-BUDAPEST.

Keleti vonal.

Érvényes 1896. máj. 1-től

Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	regg. 5.08	este 7.48	d. u. 2.45	Medgyes	ind. regg 10.55	éjjel 12.45	
Botfalva	5.39	8.03		Kis-Kapus (vend., elág. Szab. felé)	érk. 11.14	1.01	
Földvár	5.58	8.12			ind. 11.41	1.35	
Mogyorós	6.17	8.47		Tövis (vend., elágazás Arad felé)	érk. d. u. 1.29	3.06	este 7.59
Apáca	6.36	9.01			ind. 1.55	3.38	8.06
Köpecz	6.55	9.19		Nagy-Enyed	ind. 2.17	3.59	
Algostonfalva	7.02	9.25		Kocsárd (vend., elágazás Maros- Vásárhely felé)	érk. 2.56	4.33	
Aos ó-Rákos	7.19	9.41			ind. 3.06	4.43	
Ha moród	7.45	10.03		Gyéres (elágazás Torda felé)	érk. 3.37	5.12	
Kecza	8.02	10.16			ind. 3.47	5.18	
Bene	8.23	10.36		Kolozsvár (vendéglő)	érk. 5.24	regg. 6.45	10.45
Erked	8.43	10.51			este 6.13	7.00	11.01
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	9.12	11.16		Nagy-Várad (vendéglő)	érk. 8.—	11.17	2.30
Segesvár (vendéglő)	9.35	11.33			ind. 11.04	d. e. 11.32	2.37
	9.42	11.40		Budapest	érk. regg. 5.45	este 8.10	regg. 7.04

Kézdi-Vásárhely—brassói vasut.

	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.	Sz. v.
Kézdi-Vásárhely	indul reggel 4.56	délelőtt 10.15	délután 2.37	Brassó	ind. reggel 5.20	reggel 8.50	délután 3.00
Imecsfalva	5.09	10.38	2.54	Szász-Hermány	5.34	9.09	3.14
Páva-Zabola	5.22	10.51	3.11	Prázmár	5.53	9.33	3.34
Kovácsna	5.38	11.08	3.43	Kökös	6.04	9.46	3.45
Barátos	5.55	11.24	4.08	Uzon	6.15	10.06	3.57
Nagy-Borosnyó	6.07	11.38	4.27	Kilyén	6.27	10.21	4.09
Eresztvény	6.24	11.55	4.48	Sepsi-Szentgyörgy	6.45	10.49	4.27
Sepsi-Szentgyörgy	6.54	d. u. 12.25	5.28	Eresztvény	7.07	11.17	4.49
Kilyén	7.02	12.33	5.38	Nagy-Borosnyó	7.24	11.47	5.07
Uzon	7.15	12.46	5.54		7.45	12.16	5.28
Kökös	7.25	12.56	6.07	Barátos	8.08	12.48	5.46
Prázmár	7.45	1.16	6.34	Kovácsna	8.19	1.01	5.59
Szász-Hermány	8.01	1.32	6.54	Páva-Zabola	8.31	1.19	6.03
Brassó	8.15	1.46	7.12	Imecsfalva	8.45	1.37	este 6.27
				Kézdi-Vásárhely	érk.		

Ny. Ifj. Jancsó Mózesnél K.-Vásárhelyen